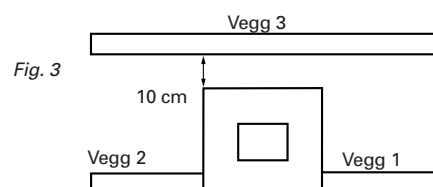
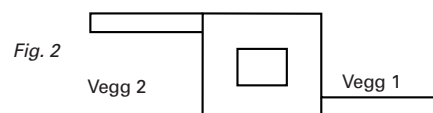
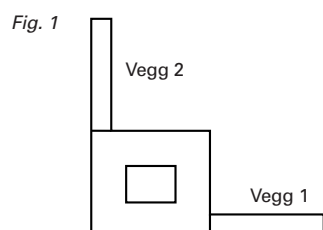
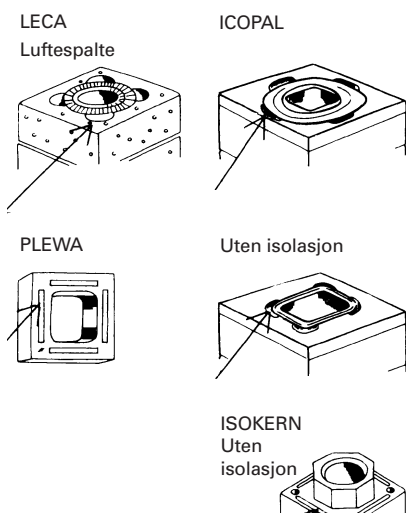
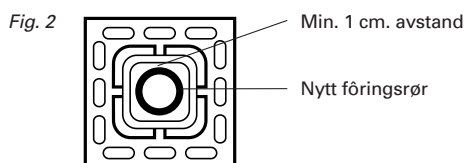
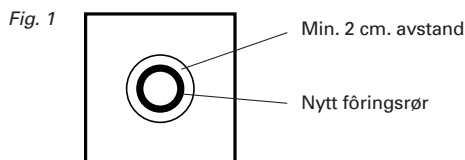

Monteringsanvisning for rehabilitering med Schiedel keramikk og stål

Før du begynner: Planlegg

Søknad om installasjon av ny skorstein eller vesentlige endringer av tidligere installasjon skal sendes bygningsrådet i kommunen, ref. Plan- og bygningslovens paragraf 20.1. Tillatelse skal foreligge før arbeidet påbegynnes. Kontakt det lokale brann- og feiervesen for spørsmål vedrørende installasjonen. Før skorsteinen kan tas i bruk skal det gjennomføres sluttkontroll og foreligge ferdigattest, ref. Plan- og bygningslovens paragraf 21.10. Det forutsettes at produktet monteres i overensstemmelse med gjeldende monteringsanvisning. Skorsteinen skal ha samme tverrsnitt fra bunn til topp.

Bruksområder

Metoden kan benyttes ved rehabilitering av tegl-, betong- og elementskorsteiner. Metoden forutsetter at skorsteinen kjøles med luft mellom Schiedel røret og tidligere røykløp.

Bruk av isolasjon type løs vermiculitt eller løs lettklinker blandet i forholdet 1:20, kan benyttes i tegl- og betongkorsteiner. Ved bruk av stålrør skal det ikke benyttes løs lettklinker.

I en elementskorstein med rundt røykrør godkjent før 1985, skal luftespalten ikke være mindre enn 2 cm., se fig. 1.

I en elementskorstein med firkantet røykrør godkjent før 1985 og skorstein av tegl eller betong, skal den frie avstanden mellom røret og skorsteinens flate, være minst 1 cm., se fig. 2.

Røret skal sentreres og avstanden sikres ved å benytte avstandsringer for minimum hver 2. meter eller etter behov.

For elementskorstein godkjent etter 1985, er nødvendig kjøling allerede sikret i yttermantelen. (Se nedenstående figurer). Luftespalten kan derfor reduseres til et minimum.

Avstandsringer kan sløyfes når avstanden mellom rør og tidligere røykløp er under 10 mm.

Ulike elementskorsteiners lufteanordning er markert med en pil. Luftespalten skal ventileres til det fri ved toppen av skorsteinen.

I forbindelse med toppavslutningen av reparasjonen, er det avgjørende for skorsteinens funksjonsdyktighet at luftespaltene ikke tettes eller reduseres. Vår originale toppavdekning ivaretar dette kravet.

NB! Før installasjonen kan utføres, må skorsteinen feies og kontrolleres. Kontakt derfor feiervesenet.

Forutsetninger

Det forutsettes at skorsteinen som skal føres er eller blir brakt i konstruksjonsmessig forskriftsmessig stand, og at den er oppført iht. den monteringsanvisning som gjaldt for skorsteinen da den var ny.

For skorsteiner av tegl eller betong, se beskrivelse i NBI's byggedetaljblad A 552.141 og veiledning til byggeforskriftenes kap. 49:331.

Figurene viser oppstillingsvilkår for skorsteiner av tegl eller betong.

Se spesielt vegg nr. 3 figur nr. 3, hvor avstanden skal være min. 10 cm. Innsetting av føring i teglskorsteinen kan under gitte forutsetninger forandre på oppstillingsvilkårene som gjaldt for skorsteinen da den var ny.

Det er viktig å være oppmerksom på at rehabiliteringen kan medføre en reduksjon av røykløpet i skorsteinen.

Dette kan bety at enkelte ildsteder, f.eks. åpen peis med stort røykuttak må skiftes ut eller settes ut av drift, da ildstedets røykuttak ikke bør være større enn tverrsnittet på skorsteinens røykløp jfr. veiledning til byggeforskriftenes kap. 49:415.

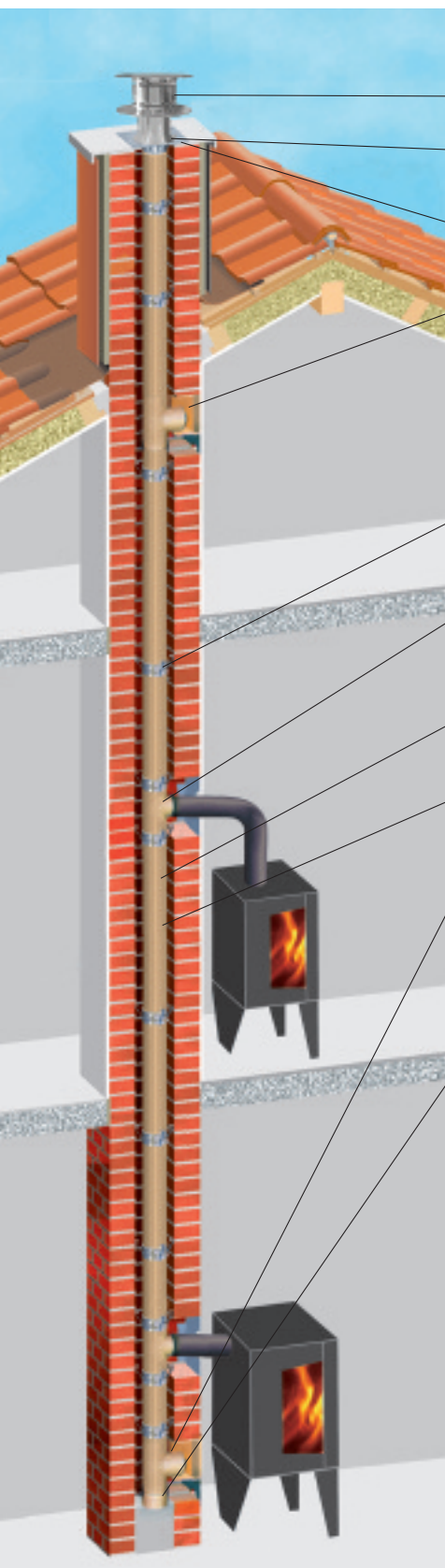
Delespesifikasjon

En skorstein som rehabiliteres etter denne metode, garanteres å være forskriftsmessig og funksjonsriktig i forhold til de krav som gjelder på installasjonstidspunktet.

Forutsatt at installasjonen foretas i henhold til denne monteringsanvisningen og skorsteinen kun utsettes for normale belastninger, vil huseieren være sikret en skorstein som varer i "husets levetid".

Rehabilitering med keramikk

SKJEMATISK OPPBYGGING KERAMIKK, VEILEDNING LESES NEDENFRA OG OPP!

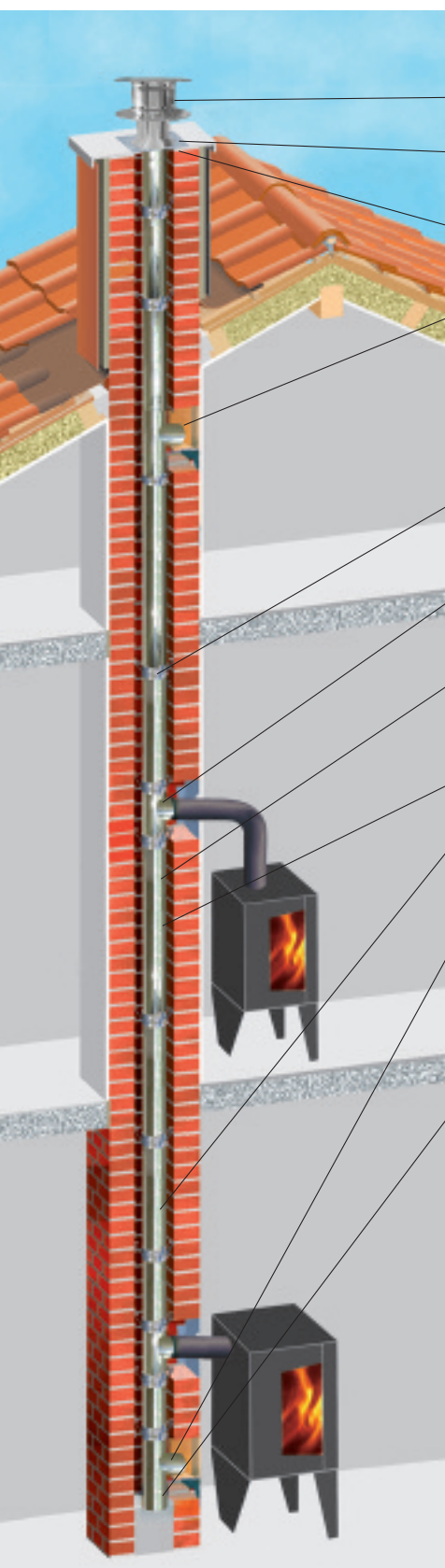

11. **Pipehatt** Benyttes for å hindre røyknedslag og inndriv av regnvann.
10. **Regnkrave** Benyttes for å hindre inndriv av regnvann mellom røret og avdekningsplaten.
9. **Ventilert avdekning** Det siste foringsrøret avsluttes 10 cm over pipetoppen. Avdekningen festes med spikerplugger eller annet egnet festemateriell.
8. **Feieluke på loft** Dersom det installeres feieluke på loftet, skal det være åpning på min. 2 cm. mellom karm og vange. Dette gjelder både i over- og underkant av karmen. Dette er nødvendig for å utligne skorsteinens utvidelse i lengderetning under oppvarming. Hulrommet fylles opp med f. eks steinull isolasjon. Nedsenking/montering av formstykket skjer som beskrevet under pkt. 3.
7. **Avstandsholder** Disse sikrer sentrering og stabilitet av fôrings søylen og skal monteres for maks hver 2. meter. Armene justeres i forhold til skorsteinens mål.
6. **Røykrørtilkopling** Dette elementet leveres med fast eller løs stuss. Ettermontering kan utføres ved anboring med kjernebor og/eller tilskjæring med vinkelsliper. Løs stuss limes på med 1000 ml fugekitt.
5. **Foringsrør** 33 cm lange, senkes ned med vinsj. Den utvendige falsen på foringsrøret skal alltid vende oppover.
4. **Skjøter** Fugene må ikke overskride en tykkelse på 7 mm. Det må benyttes Schiedel fugekitt i hver skjøtt..
3. **Sotluketilkopling** Hvis den gamle sotluken skal byttes ut, bør det benyttes ett feielukerør med fast ramme. Den kan senkes ned fra toppen eller monteres direkte ved skorsteinens fot ved å lage en passende arbeidsåpning. Installasjon av sotluke er også mulig ved å skjære nødvendig åpning i det første foringsrøret og deretter lime på en løs feielukeramme. Husk å benytte fugekitt på 1000 ml tube.
2. **Kondenspotte** Hvis det er behov for kondenspotte monteres denne i midten og festes med mørtel eller med Schiedels fugekitt. Det er viktig at kondenspotten "vatres" opp. Hvis det dannes mye kondens i bunn av skorsteinen kan dette tappes ut ved at forseglingen på tuten av kondenspotten fjernes og en slange monteres på. I de tilfeller sotluke er helt i bunnen av skorsteinen, og/eller det ikke er vesentlig risiko for kondens, kan fôringsrøret monteres direkte mot bunnen av skorsteinen.
1. **Før montering** Før installasjonen begynner, skal gamle deler demonteres og ildstedene settes ut av drift. Skorsteinen skal feies/rengjøres før nytt foringsrør monteres.

PS. Alternativt kan to og to rør limes sammen dagen før montering, for å gjøre nedsenkingen raskere. Husk da og benytte fugekitt i 1000 ml tube.

Rehabilitering med stål

SKJEMATISK OPPBYGGING STÅL, VEILEDNING LESES NEDENFRA OG OPP!

12. **Pipehatt** Benyttes for å hindre røyknedslag og inndriv av regnvann.
11. **Regnkrave** Benyttes for å hindre inndriv av regnvann mellom røret og avdekningsplaten.
10. **Ventilert avdekning** Det siste foringsrøret avsluttes 10 cm over pipetoppen. Avdekningen festes med spikerplugger eller annet egnet festemateriell.
9. **Feieluke på loft** Dersom det installeres feieluke på loftet, skal det være åpning på min. 2 cm. mellom karm og vange. Dette gjelder både i over- og underkant av karmen. Dette er nødvendig for å utligne skorsteinens utvidelse i lengderetning under oppvarming. Hulrommet fylles opp med f. eks steinull isolasjon.
8. **Avstandsholder** Disse sikrer sentrering og stabilitet av føringsøylen og skal monteres for maks hver 2. meter. Armene justeres i forhold til skorsteinens mål.
7. **Røykrørtilkøpling** Dette elementet leveres med løs stuss. T-røret kan senkes ned fra toppen eller monteres via en passende arbeidsåpning.
6. **Justerbar rørlengde** Denne rørlengden passer innvendig i ett standard rør og benyttes der hvor det er kopleet til flere ildsteder på samme pipe. Sørger for at nødvendig ekspansjon blir ivaretatt. Monteres under hvert T-rør.
5. **Skjøter** Det er ikke behov for tettemasse i skjøtene.
4. **Rørlengde** Leveres i lengder av 100 cm, 50 cm og 25 cm. Lengden kan justeres ved å kappe i nedkant av røret.
3. **Sotlukerør** Sotlukerøret kan leveres med rund eller firkantet luke. Den kan senkes ned fra toppen eller monteres via en passende arbeidsåpning. Den enden med størst utvendig mål skal alltid vende oppover. Høyden kan justeres ved å kappe i nedkant av røret. Når det f. eks isoleres med løs vermiculitt kan det alternativt mures rundt åpningen.
2. **Kondenspotte** Hvis det er behov for kondenspotte monteres denne i midten og festes med mørtel eller med Schiedels fugekitt. Det er viktig at kondenspotten "vatres" opp. Hvis det dannes mye kondens i bunn av skorsteinen kan dette tappes ut ved at forseglingen på tuten av kondenspotten fjernes og en slange monteres på. I de tilfeller sotluka er helt i bunnen, av skorsteinen, og/eller det ikke er vesentlig risiko for kondens, kan sotlukerøret monteres direkte mot bunnen av skorsteinen.
1. **Før montering** Før installasjonen begynner, skal gamle deler demonteres og ildstedene settes ut av drift. Skorsteinen skal feies/rengjøres før nytt foringsrør monteres.

PS: Den enden av røret med størst utvendig mål skal alltid vende oppover. Prima Plus og Technoflex kan benyttes i kombinasjon med Permeter og Permeter Vent stålpipe.

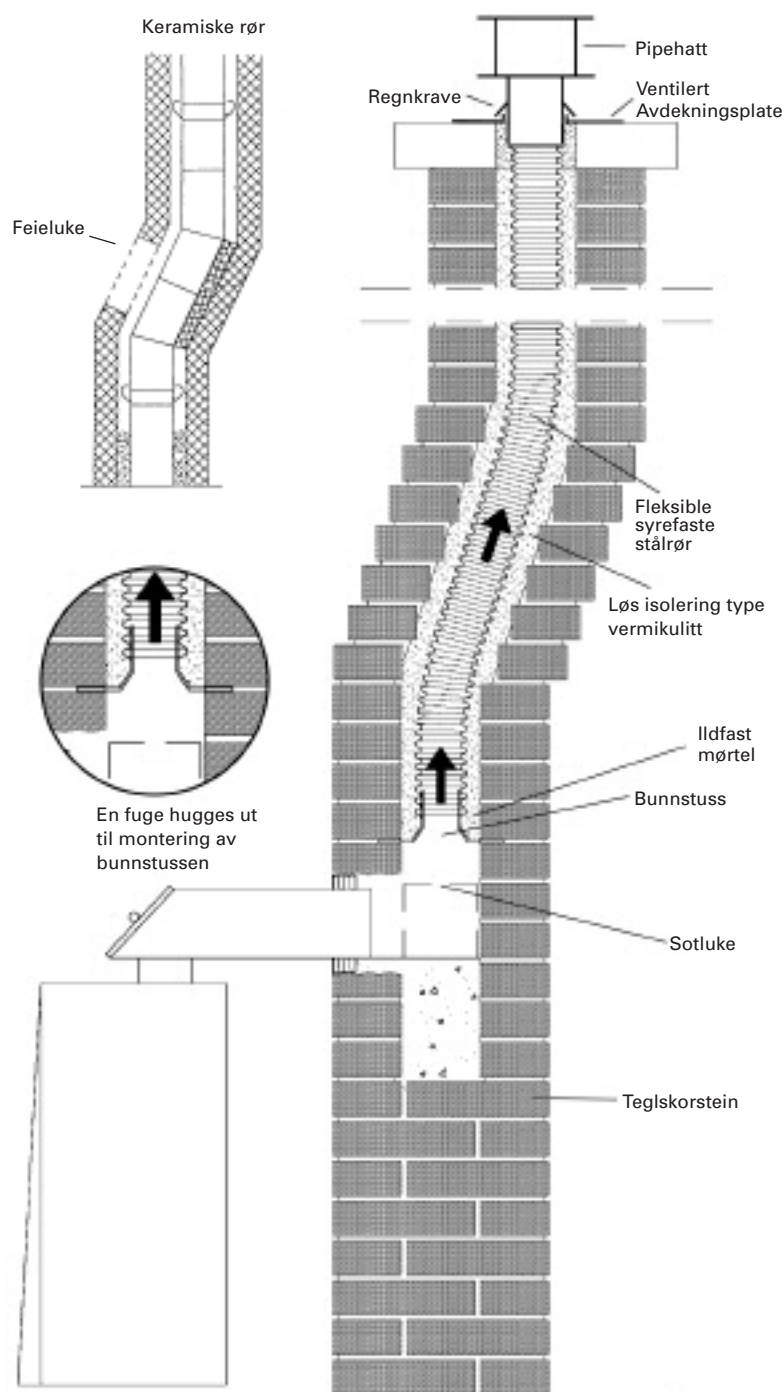
Trukne skorsteiner

Schiedels rehabiliteringssystem sikrer enkel montasje med elementer som er nøyaktig tilpasset til hverandre. Schiedels spesielle vinsj er velegnet til installasjonen.

Arbeidet må utføres med omtanke. Dermed er huseieren sikret et funksjonsdyktig anlegg med lang levetid. Systemet er godkjent for bruk til alle typer ildsteder og brensel.

Etter installasjon varmes skorsteinen langsomt opp. Fyr ikke for hardt de første 2 døgn!

- Bunn og tilslutning utføres som beskrevet nedenfor.
Hugg forsiktig opp ved retningsendringene som illustrert i skisse (arbeidshull/feieluke).
- Fra denne arbeidsåpningen senkes fôringssøylen helt til bunnen. Hvert enkelt rør festes med Schiedels fugekitt. I retningsendringene skal rørene skrånkjæres i samme vinkel for at ikke lysåpningen reduseres. Rørene skal også her festes sammen med Schiedels spesielle fugekitt. Når installasjonen av fôringsrør er utført, senkes nødvendig antall fôringsrør fra toppen av pipen og ned til øverste fôring i trekken. Skjøten tettes ved bruk av fugekitt.
- Deretter installeres om nødvendig feieluke i retningsendring, og arbeidsåpningen mures igjen. Schiedels spesielle feieluke med teleskopisk karm kan benyttes. Dersom skorsteinen er trukket mye ut av lodd, og det benyttes keramiske rør må disse understøttes. Ved bruk av stålrør er det ikke behov for understøtte. Når det benyttes fleksible stålrør skal det benyttes overgang topp og overgang bunn mellom fleksrøret og sotlukerør/T-rør for å sikre nødvendig tetthet i skjøtene. Det finnes også justerbare rørbend 0-45° i stål.
- Det bør benyttes avstandsholdere på minimum annenhver meter for å sikre avstand mellom nytt rør og gammel skorstein.

Schiedels rehabiliteringssystem

Rehabilitering av teglsteinsskorstein montert direkte mot vegg av brennbart materiale på en eller to sider.

En slik montering er i strid med dagens gjeldende krav til oppstilling av teglsteinsskorsteiner. For å opprettholde tillatelse til bruk av slik skorstein, kan rehabilitering gjøres med nytt indre røyk- rør. Det forutsettes at teglsteinsskorsteinen rengjøres grundig og inspiseres både innvendig og utvendig. Eventuelle svakheter må rettes slik at skorsteinen har tilfredstillende tetthet og mekanisk stabilitet før videre rehabilitering.

Nytt foringsrør må dimensjoneres slik at avstanden mellom nytt rør og gammel skorsteinsvegg blir minst 20 mm for halvsteinskorstein (10 mm for helsteinsskorstein). Foringsrøret må stabiliseres på en tilfredstillende måte og volumet utenfor det nye røret skal være åpent for luftkjøling og må derfor ikke tett med isolasjon. Det må sikres god utlufting ved skorsteinstoppen. Luftkjølingen kan også forsterkes, ved behov, ved at det lages en liten åpning for luftinntak nederst i skorsteinsvangen.

Schiedels rehabiliteringssystem

Foringsrør

Kondenspotte

Sotlukurør

Sotluke rammeforlenger

Dørstein

Løs sotlukuramme

Røykinnføring chamotte

Ferdigmontert røykinnføring

Firkantrør

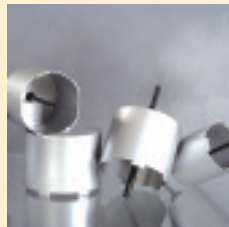
Fugekitt

Sotluke

Avstandholder

Diamantkjernebor

Røykinnføring stål

Vinsj

Dregg til vinsj

Ventilert avdekning

Regnkrave

Rette stålør

Låsebånd

Kondenspotte m/tut

Sotlukurør med rund luke

Sotlukurør med skyveluke

Sotlukurør for Schiedel luke

T-rør

Lokk til T-rør

Overgang

Rørbend justerbar

Pipehatt

Oval T-rør

Oval sotlukurør med luke

Flex slange

Bunnstuss

Glidestop

Røyksuger

Schiedel Skorsteiner AS

Schiedel Skorsteiner AS markedsfører og selger piper og tilbehør til alle typer hus, hytter og industriformål. Som ett datterselskap til Schiedel AG inngår vi i det multinasjonale Monier som er etablert i mer enn 40 land.

Schiedel er Europas største produsent av piper, det satses årlig store summer på forskning og utvikling. Vårt nære samarbeid med våre partnere innen ulike deler av bransjen har gjort sitt til at vi kan gi deg som kunde all den informasjon og service det er behov for under planlegging og helt frem til ferdig produkt.

Etter over 60 år i bransjen sitter Schiedel inne med meget stor kunnskap når det gjelder piper og pipetilbehør.

Schiedel Skorsteiner AS

Lørenskogveien 75, 1470 Lørenskog
Tlf: 21059200 - Fax: 21059201
www.schiedel.no
Mail: post@schiedel.no

Schiedels distriktslagre:

Trondheim, Ålesund,
Bergen og Kristiansand